

## ABONAMENTUL

Pe un an	28	Cor.
Pe un um.	14	
Pe o lună	2.40	
Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.		
Telefon pentru oraș și comitat 502.		

# TRIBUNA

REDACȚIA  
și ADMINISTRAȚIA:  
Strada Deák Ferenc Nr. 20.  
INSERTIUNILE  
se primesc la administrație.  
Mulțămite publice și Loc  
deschis costă fiecare șir  
20 fileri.  
Manuscripte nu să înapo-  
iază.

## Adunări politice și culturale.

Arad, 18 Iulie.

După toate aparențele, vara aceasta n'are să fie un sezon mort în viața noastră publică. Atât pe terenul politic, cât și pe cel cultural, se anunță mișcări, cari vor avea darul de a preocupa cu dinadinsul opinia publică dela noi. Nu ne gândim numai la multele serbări de ocazie, cu înălțările păturei culte la un concert, un teatru, sau la vre-o conferință literară, ținută în sânul vre-unei societăți de provincie. Aceste deprinderi au intrat acum pe deplin în obiceiurile noastre cele bune și este o bucurie să constați, cum toate aceste amănunte tind spre o continuă perfecționare și cum nivelul acestor manifestări, așa de primitive până de curând, caută să se mai rafineze și să răspundă mai bine la exigențele unui popor în dezvoltare. Gândul nostru astăzi însă se concentrează asupra unor acțiuni mai mari, cari se reliefează tot mai tare, în cadrul activității noastre sociale.

Se știe, că de câte ori poporul nostru este amenințat de vre-o nouă lovitură din afară, ziarele noastre solicită, cu drept cuvânt, necesitatea adunărilor mari. Și dacă împrejurările și situațiile tulburi n'au îngăduit conducătorilor noștri totdeauna să cultive acest mijloc de luptă cu mai bune rezultate, vina nu putem zice că ar fi fost totdeauna a lor, căci se cunoaște

sistemul frivol, întrebuițat față de dreptul liberei întruniri la noi, de către stăpânirea maghiară. Vremile bătrânului Tisza, Bánffy și Hieronymi, cu ucazurile lor faimoase în contra întrunirilor și organizării noastre, au trecut însă la cele vecinice. S'ar părea că prin încăpăținarea, cu care am ținut la principiile liberei întruniri, dreptul de întrunire e câștigat și pentru noi Români, așa că se pot organiza propagande politice în cestiuni mai largi, fără a-ți impune „lacăt la gură”. Partidul nostru găsește astăzi modalități de a se întâlni unde și de câte-ori voiește, ca să-și revendice dorințele sale.

Noi urmărim pururea cu mulțumire faptul, că se face întrebuițare de această măsură. Și găsim, că mai ales epoca aceasta ce s'a inaugurat pentru agitarea ideilor de actualitate, poate să fie o binefacere. Mille de cetățeni români află în întruniri deslușiri și informațiuni despre două din cele mai de seamă probleme, cum este votul universal și reforma militară. Scopul întrunirilor este și tendința de a dovedi, cât cântăresc și forțele noastre românești în cumpăna echilibrului din această Monarhie. Dacă Ungurii astăzi amenință unitatea Monarhiei noastre prin exagerarea concesiilor, ce le obțin: dacă ei, în cestiuni de armată, ne tăgăduesc principiul de naționalitate, — ne tulbură prin asta conștiința noastră de cetățeni, egal îndreptățiți înaintea legii și ne silesc să protestăm cu demnitate în propria prerogativelor lor, cu cari vor să ne strivească.

Nimic deci nu ne poate folosi mai mult decât o potențare a mișcării pe linia asta. Căci dacă numărul redus al deputaților în dietă nu poate să-și afirme o voință mai pronunțată față de majoritățile teroriste, nimeni nu va putea opri ca să răsune de parte cuvântul lor în cercul mulțimei. Parlamentul și guvernul trebuie să afle, de jos în sus, ce gânduri nutrește poporul nostru în problemele la ordinea zilei.

Trecând la partea a doua a mișcărilor acestora, ajungem la domeniul cultural, în care în special în anii din urmă se muncește cu mai multă intensivitate. Elementele de luptă pentru cultura națională s'au înmulțit vizibil. Scriitorii noștri constituie o forță, ce ne face onoare. Contactul cultural cu România și cu căpeteniile ei culturale ne-au adus câteva îndemnuri vii. Toată firea producțiilor noastre pentru răspândirea gustului de artă și literatură, este pe drum de primenire. Și rolul adunărilor se resimte și aici.

Cercetăm acum forma adunărilor culturale deastăzi și vedem cum părțile stereotipe se schimbă în obiceiuri mai raționale. Vestitele banchețe, cari constituiau de altă-dată toată noima întrunirilor culturale, au fost înlocuite cu străduințe temeinice, cu desfășurarea unor instructive discursuri prezidențiale, cari știu în forma nouă literară să-și îmbrace gândurile folositoare. Ceeace a rostit d. Miha în discursul său de deschidere din anul trecut, despre nouăle tendințe de a face la noi mai populară ideea societății teatrului, pe cum

## FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA“

### Impresiile unui spectator\*).

De Corneliu Moldovan.

Livescu.

Artist minunat, întotdeauna conștient de forța și mijloacele sale tehnice, Livescu nu-i nici odată mai prejos de sine, ci de cele mai multe ori se întrece. Intre artiștii noștri, Livescu e uimic prin claritatea și expresivitatea dicțiunii, prin știința sobră a compunerii rolurilor tipice, care îi înlesnește în scenă, chiar când redă personajii episodice, o evidentă strălucitoare.

Livescu apare la rampă sigur, cu masea bine adaptată, cu o ținută admirabilă și cu o „morgă” a actorilor descurajatoare pentru ceilalți parteneri. Este destul să rostească câteva fraze, ca să umple scena, ca să treacă în planul întâi al acțiunii. Deși poate rolul e dintre cele mai neînsemnate. Căci Livescu, asemeni unui sculptor, știe să modeleze, să dea expresiuni, să „toarne” concepția sa de artist.

Pe când Soreanu, grație fericitei sale intuiții, printr'un singur gest, o privire, ori o simplă mișcare a mușchilor, ne redă o întreagă situație prin umbrele și luminile cerute, colorind bogat și intens priveliștile dramatice în care se transportă, pe când Soreanu pictează, — Livescu, cu o artă sigură și rece, sculptează energie, adesea

ori cu cruzime, osebitele trăsături ale tipului ce reprezintă. Meșteșugul său nu-i îngăduie nici să îndulcească unele slăbiciuni ale eroului ce încarnează, nici să poetizeze micile avânturi ale personajului în care se transpune, — el urmărește calea de mijloc, calea adevărului, fără concesii poetice și fără împodobiri aparente. De aceea Livescu pare câte odată crud, puțin poet, sărac în sentimentalism, lipsit de duioșie.

Dacă Nottara nu cunoaște potrivnic în rolurile epice, de avânt supraomeneș, în încarnările personajilor somptuoase, zbuciumate și tragice, — dacă Soreanu e unic când redă poezia caldă și omenească duioșia sufletelor mijlocii, bonomia, naivitatea, mila, durerile simple și adânc omenești, — Livescu însă e neîntrecut prin iscusita sa măiestrie de a îmbina osebitele laturi ale sufletului, a le găsi expresivitatea lor lineară, a le reda și armoniza aproape geometrice, cu o rară putere de adevăr.

Limpede și cumpătat, alte ori ironic și crud, și câteodată perfid și cinic, acest mare artist ne-a dat rând pe rând minunate sculpturi, care își au un loc de merit în galeria memoriei spectatorilor.

Aștept cu nerăbdare să-l văd pe Livescu într'o creație clasică, unde gama sufletească e mai largă și unde mijloacele artistului își pot mai sugestiv vădi puterea, și întrezăresc de pe acum creații strălucite în rolul lui Don Salluste, Jago, Tartuffe, ori Marchizul de Priola, fără a mai vorbi de altele.

#### O mare artistă iaponeză.

În Februarie trecut, m'am dus de curiozitate la reprezentațiile d-nei Hanako, mai mult ea să

mă distrez. Nu m'așteptam decât la o pricepere exotică a artei dramatice, la oarecare ciudățenie în apucături și mișcări, în sfârșit mai mult un interes științific mă ademenea. Aveam oare-care noțiuni aspra artei iaponeze decorative, cetisem în traducere mai multe bucăți literare, în care elementul liric-bucolic predomină, și pe lângă toate acestea, cetirea lui „Madame Chrysantheme” a lui Pierre Loti ori ascultarea operei „Butterfly” a lui Puccini, mi-au trezit multă simpatie pentru țara stâncilor și a vulcanilor, a crisantemelor și glicinilor, a lampionilor și evantaliilor.

Iată pentru ce m'a atras programul d-nei Hanako, artistă imperială dela marele teatru din Tokio, a cărui splendidă ciudire am admirat o zilele din urmă într'o revistă ilustrată franceză.

Intr'adevăr la început, urmărind felul de dicțiune al iaponezilor, uimitor prin o sonoritate necunoscută nouă, bizar prin acea volubilitate spăimântătoare, prin acea repeziune stridentă a vorbirii, care s'ar putea compara cu virtuozitatea unui Paganini la vioară, — m'am distrat, cu zâmbetul mulțumirii pe buză. Intr'un minut fiecare din artiști debita un număr neînchipuit, de cuvinte, ceeace dădea parcă o urgență cinematografică piesei reprezentate. Fără să vreau, m'am gândit la acele cărți postale ciudate, pe care cine știe ce bolnav de voință, a isbit cu o răbdare microscopică să îngrămădească câteva mii de cuvinte.

Însă, pe măsură ce acțiunea înainta, m'am simțit furat de arta mare a d-nei Hanako, care a reușit să ne emoționeze puternic și să ne smulgă, nu numai aplauzele, ci chiar și lacrimi.

\* Din volumul „Viața teatrală” care va apărea în Septembrie.

și sfaturile frumoase și clare ale dlui Andrei Bărsescu din cuvântările rostite la adunările „Asociațiunii”, sunt tot momente serioase, cari ne vorbesc de nouă direcții, spre cari înaintăm. Și nu ne îndoim, că în vara aceasta cele două adunări ale fruntașelor noastre societăți culturale, prin caracterul lor de solemnitate, va duce și mai departe cauza ce-o servește și lupta pentru lumină. Și ne surâde mult ideea, că tocmai Blajul, tocmai centrul acestei străbuni, va fi locul în care se va ridica o nouă peatră a libertății, — ca la 1848 — a libertății culturale.

Ne arătăm deci și de data asta dorința ca adunările viitoare, cele politice, ca și celelalte, să fie rodnice în rezultatele lor. Demne, ca să impună vrăjmașilor. Substanțiale, ca să ieșim din teroarea unor superficialități. Să fie o icoană a energiei noastre și a progresului, ce-l realizăm, ca să nu rămânem în umbra altor neamuri din țara noastră. Să rămână stăruitoare în principii de evoluție. Și ziarele își vor face datoria față de aceste mișcări sociale, cu toată conștiințiozitatea, dându-le cuvenita importanță.

Să ni-se ierte însă la sfârșit o reflexie. Sunt lucruri, cari trebuie spuse fără încunjur. Ceeace trebuie să relevăm cu regret și de data asta, este faptul cunoscut, că există la noi oameni ambițioși, cari abuzează uneori de mantaua asta a mulțimei, în care își înfășoară personalitatea lor. Din spirit de răzbunare, din interes individual, bărbații aceștia strâmți duc direct spiritul de zizanie în mulțimea adunată. Ei profită de neorientarea celor întruniți, pentru a încerca să le impună noțiuni false asupra solidarității și să le denunțe cu oarbe insinuări fapte străine și gânduri curate. Aceste fapte, săvârșite la Lugoj și în alte adunări, sunt manifeste sterpe și contrastează viu cu caracterul de armonie și de edificare al oricărei adunări de popor. Prihănirea aceasta a adunărilor, cari ar

trebui să se considere ca un areopag sacru pentru toți, e o notă vinovată și discordantă, pe care vom combate-o întotdeauna! Noi am fost pururea printre cei mai călduroși sprijinitori și inițiatori de adunări de popor și am putut înregistra cele mai largi succese, dar să introducem asemenea mijloace de zizanie în contra unui ziar, sau a unui comitet, tocmai în forurile acele superioare, cari sunt adunările de popor, nu ne-am obicinuit! Și vom compătimi pe toți acei, cari pronunță, mereu și fără scrupul, cuvântul „solidaritate”, fără să-și dea seama că, prin aceste apucături de demagogie, lovește în față ideea adevăratei solidarități, pe care trebuie să susținem cu toții, mai ales în adunări.

**Momente caracteristice.** În șirul adunărilor publice pentru votul universal, organizate de partidul lui Justh, adunarea de Duminecă dela Kispest s'a remarcat ca una din cele mai succese. Ceeace ne interesează însă în mod deosebit în legătură cu această adunare, e faptul că oratorii ei de forță au accentuat și de data asta ținta principală a oricărei mișcări ungurești pentru votul universal: crearea unei noi garanții pentru utopicul stat național unitar. Ținta aceasta se evidențiază tot mai lămurit, cu cât campania ungurească se întindește. La Kispest, profesorul universitar Bokay, care a făcut în chestiune propagandă și cu broșuri, a definit-o în următoarea frază categorică și lapidară: Problemele cardinale ale noului parlament sunt îmbunătățirea administrației, înarticulară impozitului progresiv, *statificarea școalelor*, ca instrucția publică să poată fi unitară ungurească și națională, pe întreagă întinderea.

Acelaș a fost tenorul și celorlalte discursuri. Sunt momente caracteristice aceste, pe cari trebuie să le înregistrăm tot de atâtea ori, ca opinia publică românească să poată avea o orientare clară în cazul când ar mai putea să ispitească la noi frăția de arme cu oricare partid unguresc.

**Domnitorul și reformele militare.** De sigur, intenționând presionarea obstrucției, guvernul a plasat într-o corespondență oficioasă următorul comunicat, care tradează de altfel și el starea de

ingrijorare în care se sbate guvernul văzând porțiunile nebănuite ale obstrucției:

— Cu ocazia audienței contelui Khuen-Héderváry la Lainz, Majestatea Sa i-a dat președintelui de consiliu toate asigurările că aprobă tactica expectativei liniștite a guvernului față cu campania obstrucționistă ce se anunța de pe atunci împotriva reformelor militare. În felul acesta — adaugă comunicatul inspirat — e evident că guvernul nu e legat de nici un termen în ce privește proiectele militare și că e liber să-și continue, câtă vreme reclamă situația politică, tactica sa expectativă. Tactica guvernului deci se practică sub auspiciile celor mai hotărâtori factori și în consecințe de cumva opoziția nutrește speranțe că în cele din urmă ar putea totuși să obțină vre-un rezultat cu armele obstrucției speranțele de aceasta natură se vor dovedi ca fiind foarte zadarnice.

**Situația partidelor kossuthiste.** Un ziar din Viena publică în numărul său mai nou o interesantă convorbire a corespondentului său cu Justh Gyula. Șeful partidului kossuthist radical a declarat, că nici el și nici partizanii lui nu sunt înclinați să între la vre-un *compromis* cu guvernul în chestia reformelor militare. Partidul consideră chestiunea reformelor ca aparținând competenței parlamentului ales în baza sufragiului universal. Are impresia, că, oricare ar fi soarta reformelor în Austria, domnitorul, văzând campania interminabilă a opoziției, îi va riposta în cele din urmă contelui Khuen Héderváry: „Da, da, sunt frumoase răbdarea și liniștea, dar când voi putea să am în sfârșit reformele mele militare?”

În ce privește ralierea kossuthiștilor radicali cu kossuthiștii moderați de sub conducerea lui Kossuth, Justh a ținut să declare că nu simte nici un îndemn care să-l facă a renunța la șefia campaniei obstrucționiste, căci el își condiționează întreaga reputația sa politică de această acțiune. O raliere numai după stabilirea unei baze principiare definitive e cu putință.

**Tăria de convingeri în politică.** Un caz semnificativ s'a petrecut zilele aceste în politica ungurească. Bunii alegători unguri și nemți unguriți din Steinamanger (Szombathely) au hotărât dăunați într-o adunare publică să înainteze camerei o adresă urgitând reforma electorală în sensul votului universal. Adresa a fost trimisă, firește, deputatului circumscripției, măriei sale ministrului de instrucție Székely, care, după credința naivilor civi nu putea să refuze depunerea ei pe biroul camerei, după ce cu prilejul când fu

Ce-i dreptul, naturaleta gesturilor, bogăția de expresiune, rara putere de observație a vieții, redată printr'un joc de un adevăr și un firesc incomparabil, pun pe această mare artistă alături de gloriile mondiale ale teatrului. Cu multă dreptate critica germană a comparat-o cu Sarah Bernhardt.

Nu atât cu prima piesă („In CRAINĂRIE”), precât cu a doua („OTAKE”) marea artistă a îndreptățit laudele de mai sus.

Autorul, pentru a ne înfățișa pe mica Otake ca servitoare, ne-o aduce în scenă, purtând o poară enormă. Dna Hanako, luptându-se cu mărimea surprinzătoare a aceluia pachet, — a avut un joc de scenă foarte desvoltat, desfășurându-ne numeroase situațiuni de un comic puternic și de-o naturaletă vrednică de un Novelli. Tot asemeni în scena când se găsește cu hainele și bijuteriile stăpânei, euafându-se și grimându-se. Însă în scena morții, când mica servitoare luată drept stăpânei, coafându-se și grimându-se. Însă în — dna Hanako a emoționat puternic. Dealtminteri, măestria cu care artiștii japonezi știu să moară, am mai admirat-o și la tragedia Sada Iako acum câțiva ani.

Ceeace am reținut dela dna Hanako, socotindu-l ca un învățământ, e următorul fapt.

Un artist trebuie să se apropie cu maximul putinței de adevăr, de natură. Așa de pildă, când

în scenă are de luptat cu un obstacol, să caute să-și întocmească în chip real acel obstacol (cum a făcut dna Hanako cu pachetul, care era greu în adevăr), ca astfel să obție un joc de scenă firesc, sugestiv, uman.

Și ca observație generală, am găsit genul pieselor japoneze, deși întru câțiva rudimentar, foarte nou și vrednic de luat în seamă. Aceiași piesă, începută cu elemente de comedie bufă, continuată cu dansuri, se desvoltă treptat până la un desnodământ tragic, când muzica acompaniază în chip fericit deslănțuirea unei nenorociri. Această complexitate, deși bizară, mi-s'a părut totuși admisibilă și logică din punct de vedere al artei.

Firește, toate aceste observații le fac cu toată rezerva cuvenită, de oarece neînțelegând limba în care dialogau artiștii, am urmărit subiectul numai grație gesturilor și mai ales... rezumatului din program.

#### Noul director al Teatrului Național.

Numirea dlui Bacalbașa în fruntea Teatrului Național, în afară de orice comentarii pe care le socot de prisos câtă vreme d-sa abia a început să funcționeze, — mă bucură. Mă bucură, după cum m'a bucurat și numirea dlui Pompiliu Eliade, care a făcut multe lucruri bune, și căruia artiștii îi sunt adânc îndatorați, (se vor convinge

mai târziu), iar noi scriitorii îi purtăm recunoștință, căci d-sa ne-a întronat în teatru, unde într'un fel am pus stăpânire.

Mă bucur de numirea dlui Bacalbașa, căci eu unul în orice schimbare văd un pas spre mai bine; va fi de sigur un nou program de realizat, alte vederi artistice și cel puțin tot atâtea dragoste pentru începuturile noastre de literatură dramatică.

D. Bacalbașa, după cum s'a rostit în cuvântarea de deschidere, a făgăduit că va lucra de acord cu dorințele teatrului, cu cerințele publicului și cu concursul scriitorilor, și urez din suflet noului director să izbutească a-i împăca pe toți, — ceeace nu-i tocmai ușor.

Cine știe, poate vom avea în sfârșit mult așteptate matineuri clasice, cu Moliere, Corneille, Racine etc. în traduceri fericite, și matineuri Alexandri, cu montări noi și punere în scenă deosebită.

Însă am uitat să spun adevărata pricină a bucuriei mele...

Inchiderea stagiunii trecute m'a făcut să cugget cu oare care măhnire, că nici în acest an marele Ibsen n'a fost primit în repertoriul teatrului nostru.

Pentru viața noastră socială, zbuciumată de politică, săracă în ideal, tulburată de arivism,

**DAJKOVITS E.** Atelier de fotografii artistice, — — de primul rang. — — ORADEA-MARE, Palatul Sas.

Fotografii și portrete, reproducții după fotografiile vechi și noi în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, acatice și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Atelierul se află exclusiv numai în Palatul Sas.

sese ales s'a declarat însuși un aderent categoric al votului universal. Bunii alegători s'au înșelat însă amar. Ministrul le-a retrimis adresa, fără nici o observație, prin secretarul său. La rîndul lor alegătorii n'au stat mult să ezite, ei i-au trimis adresa de-adreptul lui Justh Gyula și ea a și fost prezentată camerei. Povestea nu se sfârșește însă aici. Cazul a stîrnit, după cum era de prevăzut, comentarii pasionate în ziarele ungurești. Și iată că, ministrul, vine azi să declare într'un comunicat oficios, și motivul pentru care a procedat în modul arătat. Spune că în adresă se cuprindea și un vot de neîncredere împotriva guvernului, ceea ce a constituit o piedecă morală pentru el și ca membru al guvernului, a fost necesitat să refuze adresa. Atît nobilul cap al justiției ungare. Despre credințele ministrului în ce privește votul universal comunicatul tace o tăcere prea elocventă și lumea ungurească se poate dumeri de acum asupra statorniciei de convingeri în sânul cabinetului. Situația și onorurile puterii — își va zice cu vechii legislatori ai lumii — schimbă nu numai moravurile, ci și convingerile.

\*

**Nu mai e partid național în Bucovina.** Sub acest titlu d. N. Iorga scrie în „Neamul Românesc” următoarele:

Ce era de așteptat, se întâmplă.

Fostul șef al Românilor bucovineni dă acest comunicat:

„Fără ori ce temeiu, deputații Gheorghe „Boncheș și Dori Popovici au făcut, în Dietă, „un scandal scîrnăv (sic. N. R.) care a spart „clubul român. Spărgându-se clubul, numai de „cât s'a spart și partidul. Partidul național nu „mai este.

„Încetând partidul unitar, eu, care sunt „proprietarul „Foi Poporului”, o pun în slujba „partidului național-țărănesc.

Aurel Onciul”.

Pentru asta nu sunt vinovați ambițioșii și intriganții cari niciodată n'au încăput unul de altul, ei ca fiierele au stat să se rupă, pentru situații, cinste și bani. De câte ori au fost puși la încercare, au dovedit că n'au un caracter la înălțimea talentelor lor. N'au vrut să jertfească nimic din patimile lor intereselor naționale superioare. E alteineva vinovat.

Vinovată e nația care se lasă reprezentată, desonorată și primejduită de acești politicieni, cari au mai puțin decît ai noștri un lucru: purtarea civincioasă în public. Acum e ceasul al unsprezecelea. Românii n'au o reprezentare politică recunoscută. Nu mai e un partid, ei sînt numai două fracțiuni pornite să se distrugă.

Nici acum tineretul nu se va desface din robie pentru a se uni cu poporul spre întemeierea unui mare partid românesc de muncă, și nu de vorbă? Nici acum nu se va afla atîta curaj cît trebuie pentru a se face un lucru așa de simplu și așa de mare?

Dacă nu va fi așa, vă meritați peirea!

\*

pentru o societate cu temelii morale nu tomai statornicite, socot că ibsenismul ar fi teatrul cel mai nimerit. Nu susțin că încercarea ar fi numai decît încununată de isbîndă, însă încetul cu încetul, publicul nostru se va deprinde să guste puritanismul sufletesc și poezia dumnezeiască a genului dela nord.

Mai mult chiar, mi-se pare că oare care semne bune am avut cu prilejul reprezentării piesei „Fatalimentul” a lui Björnson, o piesă destul de severă ca subiect și tratare, care a făcut serie strălucită.

Sar putea începe, cred, cu Rața Selbatică, care e foarte teatrală, în distribuția Nottara, Sorreann, Sturdza, Tina Barbu ori cu Liga tinerimei, care se pare foarte apropiată de mediul românesc, în distribuția Brezeanu, Liciu, Livescu etc.

Nu sunt de părere, de pildă, că Doamna Inger ar avea succes, după cum nu cred că montarea lui Peer Gynt ar acoperi cheltuielile, ori că Brand ar fi înțeles de publicul nostru.

Incheiînd, nădăjduiesc că d. Bacalbașa va monta măcar una din capodoperile ibseniene, bine înțeles, după mult studiu, numeroase repetiții și o punere în scenă strălucitoare.

**Obstrucția în floare.** Opoziția, consecventă promisiunii sale de ieri, a înscenat deja în ședința de azi a Camerei o adevărată debandadă obstrucționistă și amenință că nu va tolera nici măcar să se poată relua discuția la reformele militare. Indată la începutul ședinței obstruanții au recurs la arma votărilor nominale, una dintre cele mai probate arme ale obstrucției. Președintele a prezentat petițiile de concediu ale deputaților Wickenburg, Pescha și Radovanovits, iar opoziția a cerut Camerei să hotărască, asupra concediilor cerute, cu votare nominală. Președintele a fost nevoit să cedeze și astfel cele dintâi ore ale ședinței au fost tocate cu mult succes de obstruanți. O a patra votare nominală a fost inițiată în cadrele regulamentului intern de însuși Justh Gyula și anume asupra petiției baronului comercial budapestan în chestia modificării articolului din reformă referitor la serviciul voluntar. Obstruanții sunt hotărâți să nu cedeze decît cu prețul retragerii proiectelor militare. Pretext pentru întetirea obstrucției le-au dat ieșirile ofensatoare de ieri ale contelui Tisza Kálmán și deputatului Antal Géza.

## Deschiderea parlamentului austriac.

Viena, 17 Iulie n.

Parlamentul austriac s'a întrunit azi la prima sa ședință formală, în care membrii Camerei deputaților au depus obișnuitul jurămînt de fidelitate. Ședințele de azi, a Camerei și a Senatului, nici n'au prezentat vre-un moment de interes deosebit și au decurs între ceremonii oficiale cunoscute.

Abia ziua de mâine va da politicii militante o notă de mai mare importanță — prin mesajul de tron ce se va rosti mâine, în Hofburg.

Maj. Sa a ținut să asiste în persoană la deschiderea noului parlament și să cetească în persoană mesajul prin care se schițează munca ce se așteaptă dela noua reprezentanță. Maj. Sa a sosit la Viena, din Ischl, azi la orele 10 și s'a oprit în castelul dela Schönbrunn.

Chestiunea ce preocupă acum lumea noastră politică e acest mesaj de tron. Atît de puține ore ne mai despart de el, încît e aproape de prisos să mai faci combinații cuprivire la cele ce va cuprinde. De pe acum se afirmă că acest mesaj va fi mai scurt decît de obicei, dar în schimb va fi ținut în termene energice și va stărui pe lângă necesitatea rezolvirii chestiunii băncii comune și a reformelor militare.

N'avem nici un motiv de a ne îndoi că aceste informații despre mesaj corăspund adevărului. Mesajul de tron ținut în termeni categorici, sau ținut în termeni mai temperați, deocamdată își va pierde efectul asupra partidelor politice. Atît de încercată e situația politică și atît de puțin lămurite căile ce stau deschise, încît un cuvînt de ordine, vină chiar din sferele cele mai înalte, nu poate să pună capăt, de pe o zi pe alta, unor stări cari își au rădăcinile în istoria zilelor trecute.

Chiar de aceea și cuvintele de stăruință pe lângă necesitatea reformelor militare nu vor putea să schimbe întru nimic predispoziția partidelor împotriva acestor legi militare. Noul ministru-președinte baronul Gautsch, în consfăturile sale cu șefii partidelor parlamentare s'a putut convinge că nu e cu putință votarea reformelor militare înainte de în-

chierea unei transacții naționale în Boemia. Cele două partide mai puternice, una germană și una cehă, își fac pendente atitudinea lor dela felul cum se va rezolvi acest conflict istoric dintre două popoare vechi, trăind în acciași țară.

Este însă un moment care să ne oprisească atențiunea: *e ușurința și graba cu care baronul Gautsch a renunțat să ceară dela partide votarea reformelor militare, mulțumindu-se cu promisiunea că vor vota proiectul de lege despre banca comună.*

Fără îndoială situația baronului Gautsch e dificilă. Șef al unui guvern care în parlament nu are majoritate, truda lui dintru început trebuie să fie înjgheburile unei majorități. Chestiile cari pot să dea naștere la conflicte noi, trebuie, deci, lăsate la o parte. De altă parte, obstrucția ce s'a pornit împotriva reformelor militare în Camera din Budapesta ne lasă să prevedem că votarea lor abia se va putea înfăptui înainte de toamna târzie... Guvernul austriac, deci, cu drept cuvînt nu stăruie pe lângă rezolvirea unei chestiuni de interes comun pentru Austria și Ungaria, a cărei rezolvire în cealaltă țară nu este asigurată.

În cercurile bine informate se știe însă și de un alt motiv care a îndemnat guvernul austriac să nu depună stăruințe deosebite în interesul acestor reforme. *Și acest motiv e demisia iminentă a ministrului comun de războiu baronul Schönbrunn.* Desmintă în repetite rânduri, știrile se menține cu toată stăruința. Se știe prea bine că în anturajul moștenitorului de tron, arhiducele Francisc Ferdinand, se vorbește despre un adevărat conflict ce ar exista între viitorul monarh și actualul ministru comun de războiu, a cărui atitudine prea conciliantă față de pretențiile naționale ungurești exagerate a stîrnit vii nemulțumiri în cercurile militare înalte, cari nu vreau să admită ca și armata să fie exploatată pentru scopuri politice — separatiste.

Baronul Gautsch își dă seama că nu poate să fie în interesul guvernului să-și înstrăineze partidele pe chestiunea unor reforme cari nu sînt bine privite, în actuala lor redactare, nici de anumite cercuri hotărâtoare.

Chiar de aceea, oricît de categoric în termene va fi mesajul de tron de mâine, în Austria deocamdată reformele militare n'o să ajungă la ordinea de zi înainte de împăcarea națională din Boemia.

Și aceasta împăcare, dacă se va putea face, va avea influență însemnată și asupra reformelor militare ce se discută acum în Ungaria și cari nu pot fi introduse dacă proiectele corăspunzătoare nu sunt votate, cu acelaș text, și de Austria.

Iar la noi soarta acestor reforme o hotărăște transacțiunea națională din Boemia. Dela înțelegerea între cele două popoare puternice depinde, în mare parte, și politica internă ce se va impune guvernelor din fruntea celor două țări ale monarhiei.

Nu deschiderea Reichsrathului și nici mesajul de tron e momentul de importanță în criza noastră de azi. Ci acest moment ni-l înfățișează reluarea tratativelor de împăcare dintre Germanii și Cehii din Boemia.

Austriacus.

**Mesajul imperial.**

Viena, 18 Iulie. În cadrul festivităților constituționale, împăratul și-a rostit azi mesajul de tron în fața nou aleselor corpuri legiuitoare ale Austriei. Mesajul accentuează în primul loc necesitatea adoptării cât mai urgente a reformelor militare; amintește apoi necesitatea proiectelor relative la banca austro-ungară; evidențiază însemnătatea noilor impozite și promite o seamă de reforme sociale salutare. În restul mesajului se face amintire despre situația politică din Boemia și monarhul își exprimă dorința ca antagonismul dintre Cehi și Nemți să ia cât mai curînd un sfârșit norocos.

Deputații și senatorii au primit cu urale omagiale mesajul.

**A doua zi de cursuri.**

Sosirea dlui A. D. Xenopol. — Conferința dsale despre „Unitatea sufletească a poporului român”.

Vălenii de Munte, 3 Iulie.

(Dela corespondentul nostru.) Duminică dimineața publicul din Văleni. În frunte cu notabilitățile orașului și cu d. Iorga, însoțit de cei veniți la cursuri așteptau sosirea dlui A. D. Xenopol. La ora 11. întră trenul în gară, și în ușa unui vagon de cl. I. apare figura senină a bătrânului nostru savant. Publicul a erupt în urale și strigăte: de „să trăiască!” cărei însuflețiri i-a dat sfârșit intonarea marșului: *Deșteaptă-te Române* din partea asistenților pe peronul gării. Cântecul a fost ascultat de public, cu capetele descoperite, iar după aceea aclamațiile au izbucnit cu îndoită putere. Cei vre-o 150 de vizitatori sosiți cu trenul de Ploiești, din toate părțile României, pleacă spre oraș. D. D. Xenopol a fost găzduit de d. profesor N. Iorga, iar restul vizitatorilor a fost condus la locuințele angajate de mai înainte.

La orele 3 după masă se începe conferința anunțată: „Unitatea sufletească a poporului român”. Intrarea în sală a dlui A. D. Xenopol a fost primită cu aplauze furtunoase din partea numărului public adunat în sala cursurilor. În introducerea conferinței sale d. A. D. Xenopol vorbește despre Vălenii de Munte care înainte de asta cu câțiva ani era un târgușor fără însemnătate, prins între strâmpetele șghiaburi ale acestor munți. Cu sosirea iubitelui meu elev — spune d. Xenopol. — Vălenilor li-s'a imprimat un caracter deosebit în viața neamului nostru. În șirul cursurilor din anul acesta am anunțat și eu o conferință în care voi vorbi despre: „Unitatea sufletească a poporului român”.

Limba unui popor este cel mai de seamă element pentru unitatea lui sufletească și poporul nostru are pretutindeni aceeași limbă, căci o idee ridicată în Maramurăș poate fi înțeleasă de toți Românii, tot așa o istorie scrisă în Bănat sau în Bucovina poate fi înțeleasă la București, căci nu-i nici o piedecă pentru lățirea unei idei, câtă vreme toți Românii vorbesc aceeași limbă. Și limba nu este o creațiune individuală, ci este o creațiune a poporului, o creațiune care s'a supt dela sinul mamei și prin urmare sufletul poporu-

lui românesc care vorbește pretutindeni aceeași limbă est un suflet românesc unitar.

În alte țări se vorbește deasemenea o singură limbă, dar bretonul sau țăranul din Provenca nu vorbește aceeași limbă care se vorbește la Paris, deasemenea nici piemontezul nu înțelege dialectul venețian, sau lombardezul pe cel neapolitan, ci ea să înțeleagă limba trebuie să o învețe.

Firește nici țăranul nostru nu va înțelege o idee, o poezie cu subiect străin de preocupările lui, pentru aceasta îi trebuie o pregătire, care se câștigă prin cultură și, pentru ca să o înțeleagă trebuie să-i dai întâi cultura. Astfel spunându-i o poezie de Eminescu, să zicem:

La steata care a răsărit  
E o cale atât de lungă,  
Că mii de ani i-a trebuit  
Luminei să o ajungă,

El nu va înțelege fondul, adâncimea acestei poezii, dar v'a înțelege în schimb forma, iar ea să poată să o înțeleagă pe deplin, trebuie să învețe ideile.

Celelalte popoare nu înțeleg însă nici forma, căci limba lor nu este unitară, pe când limba românească este aceeași dela cel mai adânc engețor până la cel din urmă țăran. Se naște deci întrebarea, cum s'a putut menține această unitate a limbii în cursul veacurilor câtă vreme știm ce granițe neînclăturate despart aceste părți rupte din trupul neamului nostru, una de alta. Știm însă că după ce Românii și-au retras trupele din Dacia-Traiană pe timpul năvălirilor barbare, poporul nostru care a trăit mai mult vicia de cioban, își purta oile, iarna din munte în vale și vara din șes la munte, servind astfel singur prin aceste pribegii ale lui la frământarea și menținerea graiului strămoșesc unitar.

Poporul nostru macedonean însă în graiul său are și o deosebire dialectală față de restul neamului românesc, fără ca aceasta deosebire, — care se explică prin invaziunea slavilor pe șesul din valea Dunării, să îngreuneze în mod însemnat înțelegerea limbii lui.

Cu aceasta se explică unitatea limbii românești chiar în ciuda piedecilor naturale, căci știut este că munții țărmoșesc graiul popoarelor. În urma acestei unități de limbă noi putem progresa față de alte popoare cu mult mai repede, muncind în această direcțiune.

Să aducem de pildă pe prietenii noștri Greci, cari se pretind — și cu drept — descendenții direcți ai vechilor Elini. În Grecia, limba pe care o scriu ziarele și pe care o găsim în cărți, nu e înțeleasă de popor, căci tendința clasei intelectuale grecești e să reinvie limba clasică grecească care astăzi e o limbă moartă pe care poporul nu o vorbește și nu o înțelege.

Vedem deci că limba este hotărnicită nu numai dela regiune la regiune ci și dela stat la stat social.

Tot în Grecia s'a întâmplat că voind odată regina să traducă Evangheliile pe limba poporului, ea să înțeleagă slujba în biserică, clasa intelectuală — care prin aceasta își vedea primejdulă dovada despre antichitatea ei ca neam — a înscenat o adevărată revoluție în fața palatului regal.

Noi Românii pe vremuri deasemenea eram amenințați de a ni-se pune un zid între stratul de sus și între popor. Și nu cred să găsiți o lectură mai hazlie ca dicționarul academie datorit curentului latinist.

Pentru hotărnicirea în spațiu s'a îngrijit firea neamului nostru, iar contra deosebirii de seară socială a pornit o luptă aprigă: Odobescu, Cogălniceanu, Maioreșcu și în primul rînd *Ju-nimea literară* care a muncit neodihnită ca să ne păstreze limba unitară de astăzi.

Ce ne folosește însă unitatea limbii, dacă tru-

pul neamului nostru este rupt și încătușat, în-cât abia ne mai putem alimenta visul că se va găsi odată un faur care să sfărîme aceste cătuși. Pentru ca totuș să avem posibilitatea de a hrăni înainte acest vis nu trebuie să permitem ca această unitate să fie atăcată, ci trebuie să ajutăm frații noștri din țările subjugate — culturalicește, nu în politică; fapt care i-ar împinge, poate, la o mai desnădăjduită stare socială decât cea de până acum.

Din cele de până aici vedem că ne amenință o deosebire de conștiință aruncată de straturile sociale între noi și lumea dela țară, de care ne desparte prăpastia de idei.

Ce să întâmplă în Transilvania? Lumea e ruptă în două; *interese personale ale unor oameni particulari alimentează cearta dintre arădanii îndușmăniți, „Tribuna” s'a îndușmăniți cu comitetul care atacă „Tribuna”, iar aceasta la rîndul ei lovește în cel din urmă. Și toată aceasta păgubitoare dușmănie pornește din patima cătorva indivizi singuratici, între cari vor fi poate și Români foarte buni, dar cearta lor n'are nimic de a face cu interesele poporului, căci poporul va exista în totdeauna pe când indivizii vor dispărea. Și în vreme ce Românii de dincolo se ceartă, pierd momentul priincios pentru a-și uni puterile în vederea marelui lupte ce chiar acum se pregătește în Ungaria pentru sufragul universal care le-ar putea asigura o situație mai bună.*

*Deci clasa cultă care trebuie să conducă poporul îi slăbește rezistența și e cea mai mare crimă când clasa conducătoare trădează interesele celor conduși.*

**Asociațiunea în Maramurăș.**

Primii următoarele:

Prima noastră instituție culturală, care în curs de 50 de ani a răspândit, după putință, lumină în aproape toate ținăturile locuite de Români din țara noastră, se pregătește cu zor pentru serbările jubilar ce se vor ține în zilele de 28, 29 și 30 August n. a. e. în Blaj. Vechiul centru de cultură, din care au plecat în toate părțile cei dintâi propoveduitori ai cuvântului românesc, va adăposti în cele trei zile cete de cărturari de pretutindeni. Adunarea generală a Asociațiunii din August va fi o sărbătoare a culturii românești dela noi, care, cu toate greutățile ce-a întâmpinat, a luat un avânt îmbucurător și impunător pe toate terenele. La sărbările din Blaj se va întrupa o elipă și unitatea culturii noastre românești, căci, după cum se aude, vor veni și mulți frați din România și Bucovina, ea să-și împreune inima și mintea în munca și lupta de redeşeptare a poporului românesc. Și regretabil este numai faptul că din sinul acestei instituțiuni culturale, care ocrotește pe toți Românii, lipsește frații din ținutul Aradului și Maramureșului. În cursul vremii s'au făcut încercări de a încorpora și aceste teritorii în cadrele Asociațiunii, dar întotdeauna considerațiile de patriotism și separatism local au zădărnicit tendințele de unificare ale instituțiunii noastre. Abia acum, la jubileul de 50 ani, a reușit Asociațiunea să pătrundă în Maramurăș. Comitetul central a încredințat pe d. secretar Octavian C. Tăslăuanu să convoace și conducă adunarea de constituire a primului despărțământ în Maramurăș și anume a despărțământului Vișeu-Iza. Adunarea de constituire se va ține în ziua de 23 Iulie n. a. la orele 4 p. m. în Vișeu de sus. În aceeași zi, seara, trupa de sub conducerea dlui Aurel P. Bănuțiu va aranja în Vișeu o serată artistică. Sperăm că Maramurășenii vor alerga din toate părțile, ca să ia parte la aceste serbări culturale românești, unde vor avea prilej să asculte cuvântarea delegatului comitetului central al „Asociațiunii” și pe artiștii trimiși de societatea teatrală.

**NETUSIL VINCE CAȘOVIA-KASSA Fő-utca 80.**

înainte: **KAROL ELISCHER**

export de cărnuri afumate, cărnățării și sala m. Serviciu prompt. — Cataloge trimite n'gratuit și franco.

Și, după primul pas de cucerire culturală va fi făcut și în Maramurăș, așteptăm ea și Românii din acest ținut istoric să se apropie sufletește de ceilalți frați ai lor.

## Să venim în ajutorul fraților.

Inundațiile din Moldova. — Un ofițer înecat.  
București, 3 Iulie.

(Dela corespondentul nostru). Revărsările de ape, cari au avut loc în Moldova, pe lângă marile pagube materiale, au făcut și multe victime omenești, între cari un brav ofițer, venit să dea ajutor celor loviți de nenorocire. Scenele petrecute cu ocazia groaznicului potop sunt nepus de dureroase. Sărmanii muncitori ai pământului și-au expus propria lor viață spre a putea salva ceva din produsul amenințat al muncii lor. Unii au fost surprinși de furia valurilor, acolo la căpătul holdelor mănoase, unde se duseseră să facă zăgazuri spre a împiedica puterea distrugătoare a valurilor. Toate ajutoarele au folosit prea puțin și, de unde până mai zilele trecute toți se bucurau de belșugul ce se anunța pe câmpurile roditoare ale județelor moldovene, azi în satele, în cari încolțea atâta nădejde, s'a încuibat jalea și desnădejdea.

Nu este vorba de accia cari sunt în stare, grație mijloacelor moderne, să-și asigure produsul capitalului sau al muncii lor. Aceștia mai mult sau mai puțin vor fi despăgubiți de societățile de asigurare. Dar ce vor face accia, cari n'au avut altceva decât hărnicia brațelor lor? La ei s'a gândit în primul rînd obștea românească. S'au deschis listele de subscripție. Societățile de tot felul, băncile și particularii s'au înscris în aceste liste cu sume destul de însemnate, cari însă nici pe departe nu vor putea alina toate durerile. La apelul ziarelor, publicul din țară, generos ca totdeauna cu cei loviți de nenorocire n'a rămas nemșecat. În câteva zile s'au adunat sume destul de mari.

Când, mai anul trecut, acciaș nenorocire lovide Banatul nostru, când sutele de familii românești rămăseseră pe drumuri în urma nenorocirei deslănțuite asupra lor, în țară s'au format comitete de ajutorare. S'a cerut chiar guvernului să voteze o sumă mai mare pentru a se veni în ajutorul bănuștenilor nu numai pe cale particulară. Și, mi-se pare, sumele adunate în România au fost printre primele ajutoare cari s'au dat fraților din Banat. Să nu uităm că totdeauna, când noi Românii din Ungaria am fost loviți, frații noștri din regat, cu durerea pe care o simte fratele adevărat ne-au sărit în ajutor.

De accia cred c'ar fi bine, ar fi frumos, ar fi omenesc ca toate ziarele dela noi să deschidă liste de subscripție pentru ajutorarea inundațiilor din Moldova. E drept că suntem săraci, că din sărăcia noastră susținem atâtea instituții și plătim luxul de limbajiu al atâtor, dar avem datoria a ne dovedi și noi dragostea care ne leagă de frații noștri, pentru cari acum orice ajutor este binevenit. Nu se vor aduna cine știe ce sume, dar atâta cât se va putea aduna va fi ca banul văduvei din evanghelie, va fi dovada sentimentului de durere ce-l avem în fața nenorocirei fratelui bun, dela care ne-a venit, la vreme de nevoie, ajutorul și cuvântul de mângâiere și de încurajare.

Chiar de s'ar aduna o sumă cât de mică, nu trebuie să ne rușinăm că nu s'a putut face mai mult. Adeseori gândul cu care dai ajutorul e mai prețios decât ajutorul însuși.

După îndelungate cercetări, corpul sublocotenentului Ioan Constantinescu, înecat în Siret în timpul potopului deslănțuit asupra regiunilor moldovene, a fost găsit Sâmbătă și a fost transportat la București. La Roman de unde a fost scut în tren, s'au dat toate onorurile acestui brav

militar. Cortejul funebru a fost urmat din oraș, în frunte cu colonelul Popovici, comandantul brigăzii de călărași și locotenentul colonel Mironescu, comandantul regimentului de călărași din care defunctul făcea parte. De asemenea a petrecut pe cel ce-și găsisse moartea în împrejurări așa de triste, un mare număr de cetățeni din toate clasele societății, cari, cu toată ploaia torrențială ce cădea asupra orașului, au ținut să-și arate în chipul acesta simpatia față de vrednicul ostaș. Pe sieriul lui s'au depus numeroase cununii de flori din partea camarazilor și a prietenilor, cari i-au admirat simțul de jertfă pentru cei amenințați. Din partea regimentului, din care sublocotenentul Constantinescu făcea parte, s'a dus la București, spre a asista la înmormântare, o delegație de ofițeri, precum și mulți cetățeni din orașul lui.

## Din Avriș.

— La mormântul lui George Lazăr. —

Cu dorul de a cunoaște unde s'a născut primul dascăl român în țară și a depune o lacrimă isvorită din cele mai curate sentimente pe mormântul său, douăzeci și nouă de studenți, conduși de dl profesor Iliescu, dela liceul Brătianu din Pitești, au descins Duminecă 3/16 Iulie în gara Avriș, venind dela Blaj.

Au luat drumul spre sat, unde necunoscând pe nimeni, au intrat în curtea dlui protopop Cândea, studenții cântând „Pe al nostru steag”, iar profesorul s'a adresat părintelui expunându-i scopul venirii sale.

Vă puteți închipui, impresia plăcută ce a făcut locuitorilor, cari erau adunați în uliță așteptând să tragă clopotele pentru vecernie. Părintele protopop s'a purtat ca un om care adevărat simte românește, luând sub sentul său pe cei treizeci de necunoscuți. Au mers în corpore la biserică unde aștepta poporul, care a fost adânc emoționat când tânărul Popescu Constantin, absolvent de liceu, a cântat „Tatăl nostru”.

După terminarea serviciului divin au eșit cu toții la mormântul lui Gheorghe Lazăr și când, în urma unei cuvântări ocazionale rostită de dl profesor, cu capetele descoperite în fața mormântului marelui bărbat, studenții au cântat „Veșnicia pomenire”, asistența a isbucnit în lacrimi.

Intorși la locuința părintelui Cândea, li-s'a servit o mică gustare, în care timp d-sa a îngrijit pentru repartizarea lor pe timpul nopții; de aci au pornit sub conducerea sa și au vizitat parcul și castelul Brükenthal, sticlăria și restul satului.

Seara, dl protopop li-a oferit o masă la care au luat parte și câteva notabilități din sat. E greu de arătat bucuria ce se citea pe fețele tuturor, cei sosiți, încântați de primirea entusiastă ce li-s'a făcut, ceilalți de bucuria ce simțeau având în mijlocul lor treizeci de frați din țară și citind pe fețele lor mulțămirea.

La masă, studenți și profesor au toastat pentru prosperitatea neamului, admirând credința cea mare a poporului și entuziasmul lui pentru biserică, iar dl protopop prin cuvinte bine simțite a arătat că numai prin biserică s'a păstrat limba și datinile strămoșești, și a încheiat mulțămind în numele Avrișenilor pentru dragostea și admirația ce profesor și studenți arătasă poporului.

Studenții entuziasmați de răspunsul părintelui și dragostea poporului care acum se adunase în jurul lor, au improvizat o mică producție:

Dnii Cristescu și Dumitrescu au cântat un duet, dl Zamfirescu a spus câteva bucăți umoristice de Ranetti, iar corul sub conducerea dlui Marinescu a cântat cu măiestrie mai multe bucăți între cari: Himnul studenților, La Traian, Tricolorul și Pe al nostru steag.

La orele 12 din noapte ne-am despărțit ducând cu noi, cea mai plăcută amintire și mulțămind părintelui protopop căruia i-se datorește această

petrecere; iar în zorii zilei în corpore cântând „La Traian” am pornit la gară de unde studenți și profesor au plecat spre Făgăraș.

O asistentă.

## Scrisoare din Roma.

Revoluția albaneză și criza balcanică. — Iarăș alianța turco-română. — Italia și Albania.

Roma, 15 Iulie n.

(Dela corespondentul nostru). Ziarul roman „Il Giornale d'Italia” publică o depeșă a corespondentului său din Constantinopol, asupra situației actuale balcanice și asupra alianței turco-române, de care s'a vorbit atât de mult anul trecut, toată presa europeană.

Iată în traducere această depeșă:

„Asupra actualei crize turco-muntenegre, care la un moment dat părea că o să devie acută, aflu dela o persoană cu greutate și foarte bine informată un detaliu care, cu toate că este retrospectiv, totuși este deosebit de interesant”.

„Când probabilitatea unui conflict armat era inevitabilă, pare că ministrul Bulgariei dela București a telegrafiat guvernului său că România face pregătiri de război, pe când reprezentantul Turciei la București era mereu în contact cu guvernul român”.

„După aceasta — zice persoana cu greutate și foarte bine informată — ministrul român dela Sofia a făcut cunoscut guvernului bulgar, din partea guvernului român, că într'un eventual conflict armat între Turcia și Muntenegru, dacă Bulgaria ar intra în acțiune, România nu va putea să rămâie neutră. Cu alte cuvinte, România ar fi atacat Bulgaria”.

„Relativ la acest fapt, îmi duc aminte, că anul trecut, când se vorbea atât de mult de o alianță sau de o pretinsă alianță turco-română, eu ți-am atras atenția asupra ei și-ți spuneam că o alianță atare era pe atât mai naturală în ordinea logică și istorică a faptelor, pe cât era de puțin necesară sancțiunea alianței fie ca protocol, fie ca iscălituri. Și într'adevăr, cu sau fără alianță, România, dacă nu vrea să se sinucidă, este obligată să ajute Turcia, imediat ce aceasta s'ar pune în conflict armat cu Bulgaria, a cărei extindere este o amenințare și un pericol pentru regatul lui Carol I.”

„Asupra autenticității informațiilor ce vă transmit — urmează corespondentul ziarului „Il Giornale d'Italia” — vă garantez originea lor serioasă, și pot să vă dau și două probe, una directă și alta indirectă.

„Proba indirectă consistă în lungi și repetite vizite, ce adeptul militar al Legațiunii Române din Constantinopol, a avut săptămâna trecută cu generalisimul și ministrul de război turc, Mahmud Sceffet Pașă”.

Telegrama aceasta, aduce din nou în Italia discuția asupra chestiunii balcanice, cu atât mai mult, cu cât Muntenegru, deși foarte mic stat în peninsula, pentru Italia constituie un însemnat „cui” în statul quo din Balcani, și aceasta din două motive:

1. Legațura de rudenie între Regele Victor Emanuel III și Nicolae I. Se știe, că regele Muntenegrului este socrul regelui Italiei.

2. La o eventuală mișcare armată, Italia ar da ajutorul său necondiționat Muntenegrului, pe de o parte din cauza rudeniei de care spusei mai sus; pe de alta, din cauza teamei ce inspiră Austria în Balcani, cu o nouă descindere și apropiere de teritoriu.

Italia este foarte mult interesată economică în peninsula Balcanică, iar actuala revoluție Albaneză, formează un punct delicat de deslegat, deoarece, toate simpatiile italienești sunt pentru Albanezi.

Nu numai atât, dar în Italia sunt foarte multe sate de Albanezi curați, cari își conservă obiceiurile, limba și portul lor, sate cari, ori de câte ori

## Suspensorii, bandage și ochelari

Mașini de tuns, brice, foarfeci, ochiane, zwickeri, ochelari, baro- și termometre, suspensorii, aparate de inhalat, totfelul de specialități de gumă elastică, PRINTEMPS cel mai perfect prezervativ femeiesc cu 4 cor., se poate căpăta exclusiv numai la firma:

## Dobos Sámuel

din Temesvár-Józsefváros,  
(Timișoara-Josefin)  
Hunyadi és Miszits-u. sarkáp.





A. Călugăru: Barcarolă (poezie). P. Pădure: Cântec (poezie). Romul Vuia: Cântec (poezie). V. Cioflec: Pățania lui Lazăr.

*Dări de seamă:* Il. Chendi: Eugeniu Ștefănescu-Est: Poeme; C. S. Făgețel: Copiii Noptii. T.: C. Mikszát: Cavalerii, trad. de L. Rebreanu; I. Mateiu: Preoțimea românească-ardeleană în veacul al XVII-lea.

*Cronică:* Anul al X-lea. Dați-ne monografiile scriitorilor noștri. Țărănismul literar în discuție. Dl Grigorovitz. Alecsandri și Grénier. Studii științifice. Școala „Asociațiunii”. Un poem de C. Negruzzi. Scrisori inedite de Niță Popovici. Turneul Bârsan. N. Iorga. Un umorist ardelean. Hore și chiuituri din Bucovina. — Poșta Red. Bibliografie.

*Ilustrațiuni:* Grigorescu: Portret, Bâlei la Bacău, Intoarcerea dela Bâlcu, Ovreiu din Galizia, Așteptându-l, La pășune, Gânduri de primăvară.

*Enciclopedia bisericească Românilor de pretutindeni.* Primum următoarea: D. Badea Mangaru, subadministrator al casei Bisericești a trimis confratelui nostru d. Ion P. Sillescu, o adresă prin care îi face cunoscut că Ministerul de Culte și Instrucțiune, l-a autorizat să execute o „Enciclopedia ilustrată a bisericești ortodoxe a Românilor de pretutindeni”. Despre acest fapt, casa Bisericești, a încunostințat și mitropoliile și episcopii, cărora le cere să dea dlui Sillescu, concursul de care ar avea nevoie cu privire la această lucrare.

Enciclopedia, va avea forma unui album artistic executat, și va cuprinde între altele: Fotografiile familiei regale, guvernului, mitropoliților, episcopilor, administrator și subadministrator al casei bisericești; — o privire generală asupra bisericești ortodoxe a Românilor de pretutindeni; — o colecțiune de fotografii de biserici și mănăstiri cu însemnătate istorică sau arhitectonică; — o colecțiune de fotografii de ale prelaților decedați cari au avut roluri de seamă în desfășurarea vieții bisericești sau naționale a neamului, precum și de ale membrilor clerului actual cari ocupă ranguri bisericești sau își îndeplinesc misiunea cu distincțiune; — o serie de autografe de ale fruntașilor clerului și elitei sociale, cu privire la biserică, religiune, morală etc., și se va ocupa și despre „Societatea ortodoxă națională a femeilor române”.

În rezumat, această enciclopedie nu va fi o operă de știință menită să îmbogățească bibliotecile savanților, ci, o lucrare de sentiment, având scopul să contribuie la cultivarea sentimentului religios. Astfel fiind, de sigur că ori cine și

cu deosebire clericii vor da confratelui nostru, d. I. Sillescu, tot concursul, pentru a putea să înfăptuiască în condițiuni cât mai bune și prielnice această enciclopedie.

D. Sillescu, locuiește în București, Calea Victoriei 86, unde i-se poate scrie pentru informații.

### POȘTA REDACȚIEI.

L. M. Ceeace scrie dl Dr. Valer în numărul 145 al „Gaz. Tr.” sunt o îngăimare nesuccesă de inexactități. Nu „Tribuna” a „stropit cu noroi pe toți bărbații mai de seamă”, ci organul ăsta a fost „Românul”. Nu „Tribuna” a rupt „Treuga Dei”, ci organul autorizat „Românul”, care a continuat cu înjurăturile murdare.

Că „Tribuna” a răspuns numai la calomniile din broșura dlui Vaida e o nouă tradare națională. Dacă dl Vaida afirmă ceva, iar dl Valer aprobă... „Tribuna” trebuie să se mărturisească vinovată chiar dacă nu e.

Aceasta o cere logica ridicolă a dlui Valer... Dr. A. P. în *Tinca*. Raportul d-voastră a sosit târziu, am publicat săptămâna trecută un raport despre reprezentăția trupei dlui Bănuț în *Tinca*.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.  
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și 1910.

**GRUBER DEZSŐ**

magazin de pălării și articole  
de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,  
Colțul străzii Wesselényi și Szép,  
vis-à-vis cu hotelul »Fészl«

Noutăți în pălării de domni și  
copii, albituri, cravate și totfelul  
de articole.

**Prețuri solide!**

Serviciu conștiințios!

Dentist in Cluj.

**NAGY JENŐ**

„specialist pentru dinți artificiali fără pod în  
**CLUJ-KOLOZSVÁR.**  
(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)  
Pune dinți și cu plătire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

**REISZ**  
**MIKSA**  
fabrică de  
**MOBILE**

în  
**Oradea-mare-Nagyvárad**  
**Calea Rákoczi-ut No 14.**  
(Lângă Apolo).



Scoaterea dinților, dinți  
artificiali, poduri în gură, de  
aur, coroane, efeptuiește

**QUIL REINHOLD**  
DENTIST,  
pe lângă prețuri moderate și garanță  
**LUGOȘ, STR. BONNÁ CZ.**

Leon Tolstol.

62

## RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

— Și eu pricep că stăm prost, prost de tot! — răspunse prințul Andrei, și se îndreptă spre casa unde locuia Kutuzow.

El trecu prin fața echipajului acestuia, a cailor istovii ai suitei, a cazacilor cari vorbeau cu glas tare între dânsii, și pătrunse în anticameră unde micul Koslowsky dicta ceva unui scrib, care scria repede pe un butoi.

Din dosul ușei se deslusea vocea nemulțămii a lui Kutuzow, pe care o întrerupse o altă voce, necunoscută lui Bolkonsky. Tonul acestei voci, puțină atențiune a lui Koslowsky, și faptul că cazacii rideau tare sub ferestrele acestei case, îi spuneau limpede prințului Andrei că se întâmplase ceva hotărâtor și funest.

Prințul Andrei se apropie de ușă; dar oând voi s'o deschidă vocele tăcură, ușa se deschise singură și Kutuzow, al cărui nas achilin părea și mai ascuțit în mijlocul feței lui buhave, apără pe prag.

Prințul Andrei se ținea în fața lui, dar după expresia singurului ochiu sănătos al comandantului șef, era vădit lucru, că Kutuzow era așa de obosit de gânduri, încât îl privea pe aghiotantul său fără a-l cunoaște.

— Ei bine, ai isprăvit? întrebă Kutuzow pe Koslowsky.

— Într'o clipă, Excelență.

Bagration, un bărbat scurt, cu trupul oriental, cu chipul ferm și nemiscat, îl urmă pe Kutuzow.

— Am onoare să mă prezint, repetă cu glasul destul de tare prințul Andrei, întinzând o scrisoare lui Kutuzow.

— Ah! Din Viena? Bine! Mai târziu, mai târziu... Kutuzow îl conduse pe Bagration până la peron.

— Ei bine, prințe adio, îi spuse el acestuia din urmă, mergi în paza lui Christ. Îți dau binecuvântarea mea pentru marile dtale fapte.

Chipul lui Kutuzow se înlănzi și din ochi îi curseră lacrimi. El atrase pe Bagration cu mâna stângă, iar cu cea dreaptă făcu pe el semnul crucei, cu un gest care-i era obișnuit. Apoi îi întinse obrazul, dar Bagration îl sărută pe gât.

— Mergi în paza lui Christ! repetă Kutuzow și se apropie de trăsură.

— Sezi colea, lângă mine, se adresă lui Bolkonsky.

— Excelență, ași vrea să fiu folositor aci, îngăduiți-mi dar să rămân în detașamentul prințului Bagration.

— Sezi colea, repetă Kutuzow, și văzând că prințul Andrei se codea, el adaogă: Și eu am nevoie de buni ofițeri.

Ei luară loc în trăsura și câteva clipe se scurseră în tăcere.

— Veți vedea încă multe lucruri, făcu Kutuzow cu pătrunderea sa de moșneag, ca și cum ar fi înțeles tot ce se petrecea în sufletul lui Bolkonsky... Cum aș mulțumi Mântuitorului, dacă azecca parte din acest detașament s'ar întoarce înapoi, urmă el ca vorbind cu sine-și.

Prințul Andrei îl privi pe Kutuzow și ochii lui se opriră fără da voie pe cicatricele de pe tâmpile și pe

orbita sa goală. „Da, gândi el, omul acesta are dreptul să vorbească cu atâta liniște de peira omenilor săi”.

— Dar tocmai de aceea vă cer să mă lăsați în acest detașament, rosti el cu glas tare.

Kutuzow nu răspunse; el rămase pe gânduri. Dar după cinci minute, ori ce urmă de emoțiune dispără de pe chipul său, și el îl întrebă pe prințul Andrei, cu o fină ironie, asupra amănuntelor întrevederii lui cu împăratul, asupra părerilor ce-și făcuse, asupra celor ce se spuneau la curte și asupra câtorva doamne din cunoștințele lor.

XXXIX.

La întâi Noemvrie Kutuzow primi vestea, prin emisarul său, că Francezii în număr considerabil trecuseră pe puntea Vienei, îndreptându-se către armătarusească spre a-i tăia comunicațiunile. Situația comandantului șef devenea critică: dacă se hotăra să părăsească Krems, cei o sută cincizeci de mii de soldați ai lui Napoleon l-ar fi înconjurat din toate părțile împreună cu armata sa de patruzeci de mii de oameni istovii și prăpădiți — și el s'ar fi găsit în aceeași împrejurare ca și generalul Mack la Ulm.

Dacă însă Kutuzow s'ar fi decis să părăsească ori ce comunicațiune cu Rusia, ar fi fost silit să se refugieze prin munții Bohemiei, pe drumuri necroite. În alt caz, dacă și-ar fi urmat retragerea până la Olmütz pentru a-și menține comunicațiunile cu trupele rusești, ar fi riscat să-i la Francezii înainte și să fie silit să primească o bătălie în timpul marșului, în mijlocul unei mari încercături de care și munițiuni, împotriva unui oamic de două ori mai număros și care-l înghesuia din două părți.

(Va urma).



## Wällischhof

stabiliment de hidroterapie și sanatoriu aranjat conform tuturor recerșințelor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann, (băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium băi medicinale și electrice, gimnastică etc.) 30 minute depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele de schimbului organic (neurasthenie, histerie, amemie, reumatism, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.

Cură de slăbire și îngrășare.

stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.

Telegrame și telefon: Wällischhof-Giesshübl bei Wien.

Cu prospecte și cu detaluri stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

## Garnitură completă

pentru mașini de treerat

de 3 și 4 cai putere, folosită de 1—2 ani, cu instrument ori fără instrument de cutare, cu roate ori fără roate, aproape nouă.

. Mașini de sămănat

de 13, 15 și 17 tuburi de 1, 2 și 3 ani folosite în stare bună, reparate, apoi mașini de abur de treerat, puțin folosite se află în depozit.

Toate aceste mașini sunt de a se vinde cu preț convenabil prin

Agentura comercială generală

## Pálmer Mátyás

Timișoara, Strada Jenő-herceg Nr. 13

S'a deschis



Arad, Piața Libertății No 18.

## INSERȚIUNI

se primesc cu prețuri moderate la administr. „Tribunei“ Arad.

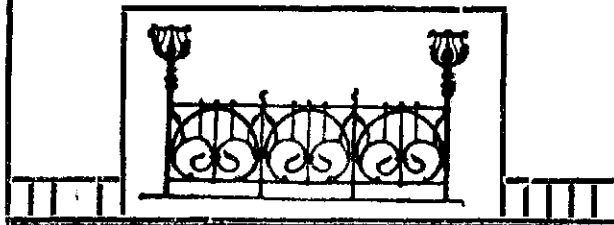
## Pământ

de mărime cca 212 jughere ungurești, e de arîndat, de tot lângă stațiunea Nădlacului (Nagylak). Constă din arătură și livadă, cu grajduri deajunse pentru vite, magazină și 2 locuințe. Licitația se ține în 30 Iulie nou în casa comunală din Nădlac. Deslușiri dă Mihai Șerban Halle a/ Saale Wilhelmstrasse No. 16. Germania.

### Traian Turturean

lăcătuș artistic și pentru zidiri în Bistrița.

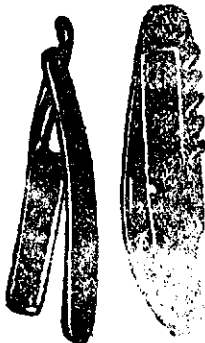
Primește ori ce lucrări de bransa aceasta precum: strîngerea cu fer a zidurilor, pregătirea de porți și garduri de fier, balcoane, trepti, îngrădiri de morminte, cămine și cupoare etc. executate artistic și prompt. Primește totodată spre efectuare toifelul de reparaturi atingătoare în bransa aceasta pe lângă preturi ieftine și serviciu pu actual.



### Szighety Sándor

atelier de cuțite și točilărie artistică Budapesta, VII., Strada Akácza No 64. Colțul Străzii Király.

Se recomandă pentru ascuțirea și repararea de foarfeci, cuțite, brice și tesacuri de bucătărie în condiții ireproșabile și pr. conv.



Mare depozit de unelte și utensilii pentru barbieri, ca foarfeci, brice și curele de ascuțit etc. etc precum și cuțite de buzunar ș a.

Pentru barbieri se ascut două briciuri gratuit dacă trimit 12 deodată Comandele se execută pompt și conștiințios.

### Mme Elise Weissberger

mare depozit de corsete, Timișoara-Temesvár-Józsefváros Strada Kossuth Nrul 15.



Fabricațiuni proprii:

Corsete moderne se pregătesc după măsură, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Mare asortiment în cordoane de dame.

Primesc reparaturi de branșe. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual.



## Salon de haine bărbătești J. Schneider, Sibiu

Hermannsplatz 8, etagiul I. Palatul Habermann. (Nagyszeben).

## Magazin de mobile

### KUNSCH ANTAL

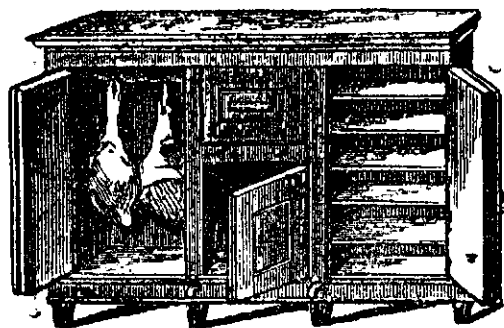
tâmplar de edificii și mobile NAGYENYED, Rozsa-utca. (Vis-à-vis de casa comitatului.)



Primește orice lucrări de edificații. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrate în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenia și fotolii.

## DERERA EDE

SUCCESSORUL LUI RADOCSAY Timișoara-Cetate, Piața Lendier 1



Mare depozit în dulape frigorifere, mașini pentru înghețată și unt, mase de bucătărie și spălat (patentate), aranjament de aluminiu pentru bucătării și unelte de aramă, tinichea și cu smalț. Depozit pentru meseriași. Fabricații de mâna întâi pe lângă prețuri ieftine și fixe.

## Stefan Fekesházy

instituit de vopsitorie de haine și curățătorie chimică  
Bistrița, Róter<sup>1</sup> 17. Lângă Primăria.

Primește: curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și albituri de pat; perdele și orice lucrări de branșa aceasta cu prețuri foarte ieftine.

Curățire și vopsitorie chimică de totfelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii și jachete fără ale desface; apoi materii de mobile, perdele dantele și altele. Execuție promptă. Prețuri foarte moderate



Ciobotari, ATENȚIUNE! Pantofari

## AUREL BRINZAY

fabricant de unelte,  
BUDAPEST, VIII., Losoncy-utca 18

Pregătește totfelul de unelte pentru ciobotărie și pantofărie. Catalog trimis gratis.

## LUCZA JÓZSEF

atelier chimic p. curățitul hainelor  
Szeged, Laudon-u. 9.

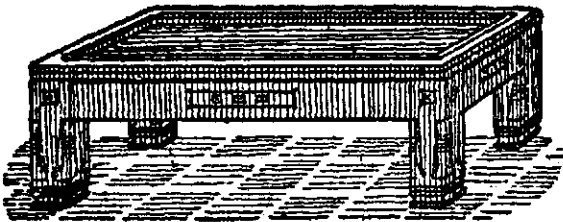
PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor bărbătești femeiești de copii și preoțești, postav, de mobile, haine de doliu etc. Mai departe primește curățirea penelor de pat, cu mașina prin ce își redobândește culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf. Comandele din provincie se efectuează imediat.

Premiat la expoziție cu medale de aur.

## H. PÁLLÁN succesor Styászni József

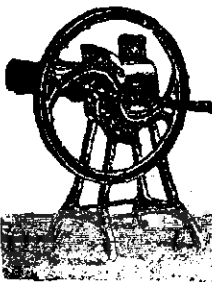
prima fabrică ardeleană de billarde și tâmplărie în  
Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.



Primește aranjarea completă a cafenelelor. La cerere trimite instalatorul de biliarde și în provincie. — Ține mare asortiment de biliarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

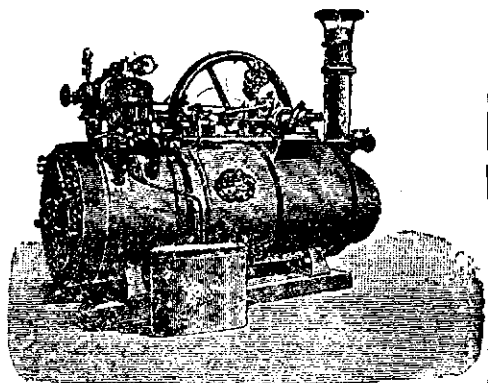
## KÁLNAI S.

fabrică de motoare și turnătorie de fier  
în Murăș-Oșorhei—Mareșvásárhely.



Motoare cu benzin și olei brut, locomobile, motoare absorbitoare de gaze. Mașini motoare cu benzin automobile pentru arat și împlătit. Primește totfelul de montări pentru mașini, stabilimente industriale, mașini cu aburi și încălzirea cu aburi, precum și executarea a totfelul de aliaje de fier și metale, **montarea deplină a morilor** precum și reparări în branșa aceasta.

Garantă deplină, serviciu prompt, prețuri ieftine.

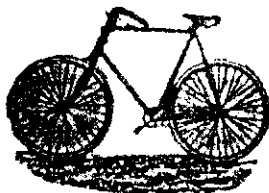


## Leitner Sándor

mechanic și electrotehnic  
Cluj—Kolozsvár,  
Strada Deák Ferencz Nrul 30.

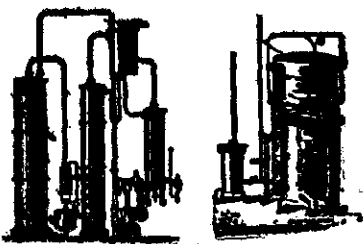
Vinde și repară pe lângă prețuri moderate: case de bani, biciclete,

mașini de cusut, gramafon  
și mașini de scris. — Primește orice muncă de branșă, precum: introducerea soneriilor, a lumini de electrice și a diferitelor motoare.



## Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászsebes, Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirit, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Totfelul de instrumente și lucruri necesare la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri birturi, instituțiuni etc.



Vase de fier cafea, vase de spălat și curățit.

Mai departe primește și montarea și repararea fântanelor artificiale pe lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din material de prima calitate.

## Fabrica de tâmplărie instalată cu putere de mașini a lui Rudolf Gy. Brassai

Orăștie (Szászváros) Strada Spitalului 10 (casa proprie).

Se recomandă pentru furnizarea oricăror lucrări de tâmplărie (mășerie) pentru clădiri, atât în loc cât și în provincie. La comandă se pregătesc în orice stil și calitate, **mobile** pentru camere de locuit, birouri, instalații pentru băcării, farmacii, mobiliere pentru biserici și școli, din lemn bun și uscat, pelângă prețuri convenabile. Planuri și modele se trimit gratuit. Comandele se execută prompt și conștiințios.

## Ioan Haag

tăietor de pile

Timișoara-Josefin, Fröbel-u. 48.

Recomandă ferarilor și comercianților  
atelierul său de tăiat pile

bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate ș. a.

Primește spre scobire pile mici și mari vechi și noi, pelângă prețuri ieftine.

Comandele se execută grabnic și prompt



**Atelierul de fotografiat**

# MUSCHALEK

Braşov, Strada Porţei No 27 (lângi Fleischer).

Atelier pentru fotografii artistice, tablouri, grupuri, de copii, moment şi genre, fotografii sportive şi arhitectice.

Executare de prima calitate la înmărirea de acvarel, pastel, şi platinotipie până la mărirea naturală.

Fotografări afară de atelier şi pe orice timp. Comandele se efectuează repede şi prompt.

# Th. Schmidt

fabrică de ploiere

Hermannstadt, Reispergasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai noi şi mai moderne

## ploiere-entoutcas

(soare şi ploale)

## ploiere

calitate excelentă pentru domni şi dame.

Comandele se execută prompt şi cu punctualitate



# CARL GÜRTLER

lăcătuş artistic şi pentru edificii

**SIBIU Str. Elisabeta 26**

se recomandă la toate lucrările ce se ţin de specialitate mai ales

## LA ZIDIRI NOI.

Lucrări ornamentice, precum peatră grilaj, grilaj la morminte şi galerii, se pregătesc conform gustului în modul cel mai succes. Paratonere şi montarea lor. Instalaţiuni de apă caldă, closete, baie, introducerea electrică executate cu măiestrie. Reparaturi se primesc Mare magazin de căminuri perpetue în diferite mărimi.

**Carl Gürtler junior**




Damele cari voiesc să fie svelte, încerce corsetele mele

## „Neuester Schnitt”

necesare la costumele »Princes« şi »Directoire«.

### CORSETE

după măsură, precum şi reparaţii se fac în acurateţe.

**Gustav Zimmermann**  
Sibiu-Nagyszeben,  
Grosser-Ring, 1. în etaj.

# Nu mai e lipsă

ca să tunzi părul cîsurii întregi cu ajutorul foarfecilor şi al piaptănului. Fiecare econom poate comanda pe o carte postală pe seama familiei

## Maşina de tăiat părul Solingen

pregătită din cel mai bun oţel.

Foarfecile maşinilor noastre nichelate sunt ascuţite şi ciselate cu mare îngrijire şi astfel să şi expedieze, alăturîndu-se la o maşină şi un piaptăn de tăiat de 5 şi 10<sup>mm</sup> un feder în rezervă, şi olei de uns.

Expedierea se face şi cu ramburs, ori trimiţîndu-se banii înainte.

Preţul unei bucăţi 6 cor., două bucăţi se trimit franco (poştă plătită).

**Fraţii LENGYEL Testvérek**  
magazin de expediţie  
KAPOSVÁR. (Somogy m).



## Maşini de scris

IDEAL şi ERICA.

## GRAMOFONE

## Maşini de cusut VERITAS.

(fabricaţie proprie) şi cele mai solide părţi constitutive: panglici de culoare, hîrtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la mecanicul: **George Barthelmie, Braşov, Weisz Mihály-u. 23.** Cel dintâi şi cel mai bine asortat atelier mecanic din Ardeal. Atelier p. reparat maşini speciale de scris, de orice sistem de asemenea aparate mecanice fine etc. Şcoală de scris cu maşina.



# Apa-ducte.



Ceice doresc apăducte ieftinesă se adreseze la antepriza lui **Pichler Ignátz, Cluj, Szép-u. 1.** cunoscut atît în Budapesta cum şi întreagă ţara. Telefon Nr. 779.

— Primeşte pelângă garanţie orice lucrări din acest ram ca introducerea de apăducte şi canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casărmi şi şcoale. — Specialist în sondaş. — Primeşte pe lângă condiţii avantajoase ţinerea în ordine şi repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit.

Se angajează pe anul întreg pentru ţinerea în bună rînduială a caselor şi pentru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noul care nu reclamă spese şi de fiecare bucată dă garanţă de 3 ani. —

# RELITSCH JÁNO

atelier de instrumente muzicale în

## Versecz

Franz Iosef platz 6

Recomandă în atenţia onoratului public din loc şi jur, magazinul său de instrumente muzicale provăzut cu puteri de prima forţă unde se află, violi, tamburine, armonice, gramofone, tobe, cinele, triugule, oboe, faute, clarinete, goanre, etc. cari toate se pregătesc şi se repară pe lângă preţuri moderate.

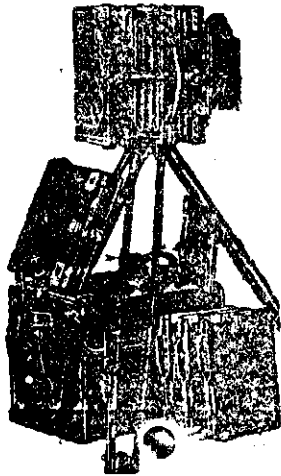
Instrumente vechi se primesc pelângă preţurile cele mai mari posibile. Comandele se efectuează prompt.



# IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare“ în

Braşov, Strada Claustrului 11.



Mare alegere în ceaiuri fine, cele mai bune rumuri, prăjituri pentru ceai, cognac, cafea naturală și prăjită, precum și esențe franțuzești și germane. Parfumerie, articole de toaletă, bandaje desinfectorii, calii chimice, și vâpseli.

Mare depozit în

**aparate de fotografiat**

și articole necesare.

Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.

Telefon 557.

Telefon 557.

Profesorii și instructorii de muzică primesc favorabil — convenit. —



Cataloage ilustrate la dorință se trimit gratuit și porto franco. —

## Petrof Antal succesor Wonka János

fabrică de plane cesar regale în

Timișoara-Josefin, Str. Szilágyi No 13.

Magazin în Hunyadi-ut No 16.

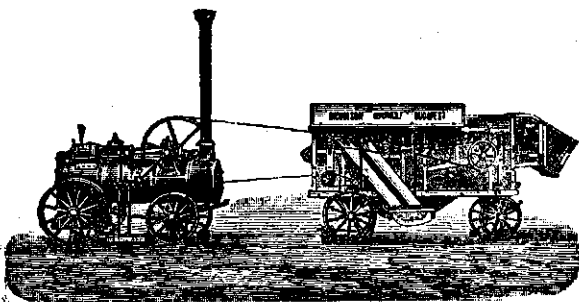
Liferează:

**PIANE și PIANINE**

efectuate în stilul cel mai modern și execuție promptă.

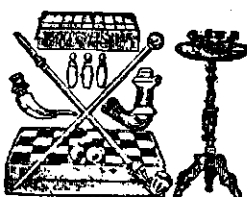
Anunțăm că mai avem 2 mașini de treerat cu 8 cai putere, 2 mașini cu 6 cai putere, 1 mașină cu 4 $\frac{1}{2}$  cai putere și mai multe motoare cu benzin de trierat, pe cari le putem pune imediat la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garantă. — Condițiuni avantajoasă de plătire în rate.



### Frații Burza

Arad,  
Boros Béni-tér nr. 1.  
(Casa proprie).



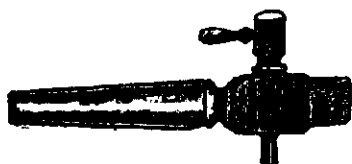
## LÉVAY GYÖRGY

STRUNGAR

SZEGED, Püspök-tér 4.

Primește spre efectuare și reparare totfelul de lucruri ce aparțin acestei branșe, precum: popice și bile, dopuri și slăvini (pipe) pentru buți gherghefuri p. lucru de mână, articole p. fumători, cămășuri, spițuri etc.; bile și dăcuri pentru biliard; domino, șah și totfelul de decorații, la mobile, etc., cuire ș. a.

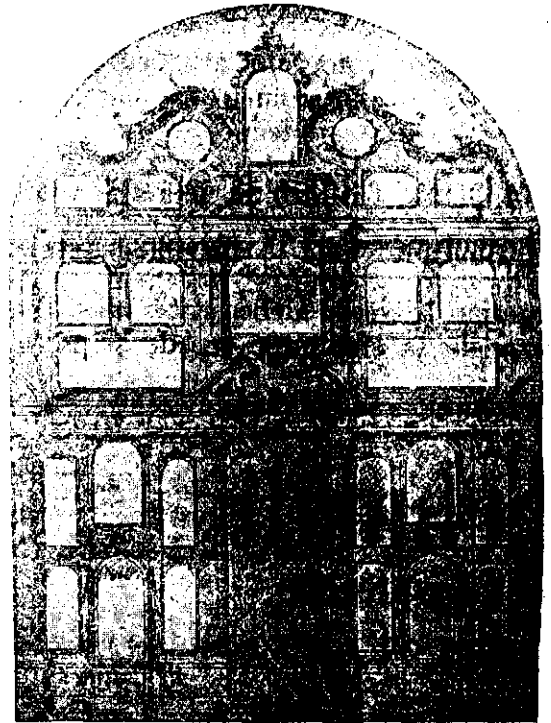
Comandele se efectuează prompt și conștiințios.



## Schmidt János succesor Schmidt Ferencz

institut pentru ridicarea altarelor în

Budapesta, Köbányai-ut 53.



Pregătește: altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pelângă prețuri convenabile. Se recomandă ca specialist, de München la renovarea altarelor vechi. Planuri și cataloage trimite gratuit precum și primirea muncii o face pe spesele sale proprii. Prețuri moderate. Condiții favorabile de plată.

## Cornel Tunner

industrie de marmoră și granit în

Timișoara-Fabrik, Andrásy-ut No 22.

și Timișoara-Josefin, Hunyadi-utca No 4.

Iși recomandă magazinul său bogat asortat cu

### pietrii monumentale

table de marmoră, statui, etc., fabricație proprie în executare de gust frumos și preț moderat.

Având un magazin bogat, liferează — mai ieftin ca orice concurență. — Recomandându-se on. public resp. cercetarea binevoitoarelor comenzi.

**Cornel Tunner,**  
măiestru de sculptură în piatră.

ABONAȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI  
„TRIBUNA POPORULUI“  
FOAIE POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ.

Abonamentul:

Pe un an . . . . 4 Cor. | Pentru România și America  
Pe un jumătate an 2 Cor. | Pe un an . . . . 10 Cor.

Administrația: Arad, Strada Deák Ferencz 20.